

Erratum

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Rijkswaterstaat

Aan
Simon Vereeke
Harrie van Gils
Yvo Provoost
Rogier Kuil
leden PB-overleg

Contactpersoon
Klaas Kaslander
Datum
12 december 2005
Ons kenmerk
PZDT-R-05441 ontw

Doorkiesnummer
0118 62 1404
Bijlage(n)
3
Uw kenmerk
-

Onderwerp
Ontwerpnota Vliete- en Thoornpolder

In dit erratum is aanvullende informatie opgenomen met betrekking tot natuurwaarden van het dijkvak Vliete- en Thoornpolder, dp1871+40m - dp1905.

Aan de ontwerpnota van de Vliete- en Thoornpolder worden de volgende punten toegevoegd:

1. Een beschrijving over de huidige situatie en gebruik van het buitendijks gelegen fietspad. Toevoeging aan paragraaf 5.8;
2. Een uitbreiding op de huidige aandachtspunten voor het bestek, hoofdstuk 7;
3. Een uitbreiding van aanvullende informatie van de aanwezige beschermde fauna, in bijlage 3.

Projectbureau Zeeweringen Dijkverbetering Vliete- en Thoornpolder Erratum ontwerpnota				
Auteur: K. Kaslander	controle	Intern	Toetsgrp	A.O.
Versie: 1	Paraaf			
Datum: 12-12-2005	d.d.	12-12-05	12-12-05	
Documentnummer: PZDT-R-05441 ontw				

009757 2005 PZDT-R-05441 ontw
Erratum Ontwerpnota Vliete- en Thoorpolder

5.8 Onderhoudsstrook

De onderhoudsstrook is het grootste deel van het traject gesitueerd op de berm, en een klein deel op de kruin van de dijk.

In de huidige situatie bevindt zich over het grootste deel van het dijktraject een smal pad op de buitenberm, dat onverhard of slechts twee 'tegels' breed is. Met name aan de westzijde van het traject, tussen dp1900 en dp1905 wordt er geregeld gefietst (en afnemend in oostelijke richting). Verder maken wandelaars, honden, brommerrijders, sportvissers, trimmers, ruiters, oesterzoekers en badgasten gebruik van het dijktraject. In de nieuwe situatie dient de onderhoudsstrook over het gehele traject begaanbaar te zijn voor fietsers, zodat deze wordt uitgevoerd in asfalt. De berm ligt in de nieuwe situatie op een hoogte zoals is weergegeven tabel 6.9.

7. AANDACHTSPUNTEN VOOR BESTEK EN UITVOERING

- Voorafgaande aan het aanbrengen van de overlagingen van gepenetreerde breuksteen moeten de onderliggende lagen worden schoongemaakt, en dienen aanwezige blokken te worden gebroken. Er mogen geen algen, en geen zand - en slibresten aanwezig zijn. Er moet rekening gehouden worden met de invloed van de getijbeweging op de kwaliteit van de penetratie. Aanvoer van sediment heeft, indien voorafgaand aan de penetratie, een verminderde sterkte tot gevolg door de slechtere hechting van het penetratiemateriaal aan de breuksteen. Het heeft de voorkeur de breuksteen aan te brengen en te penetreren tijdens hetzelfde laagwater. Dit is ook vanuit milieuregelgeving (WVO en Natuurbeschermingswet) van belang. Wanneer dit niet mogelijk is, dient een pomp met spuitlans aanwezig te zijn, zodat de breuksteen voorafgaand aan het penetreren schoon kan worden gespoten. Voorkomen moet worden dat de gietasfalt kort voor en tijdens het aanbrengen te veel afkoelt. De top laag van de overlaging moet bij de aansluiting op de kreukelberm samenvallen met de top laag van de kreukelberm (geen vrij liggende stenen).
- Soortenrijke wiervegetaties, als aanwezig op onderhavig dijktraject, zijn in de Oosterschelde wettelijk beschermd. Resultaten van het evaluatieonderzoek door de MID naar overlagingen en wierbegroeiing (naar verwachting gereed eind 2005), dienen te worden meegenomen in de besteksfase. Het gaat hierbij vooral om de uitvoeringswijze van overlagen.
- De watersloten aan de bovenrand en aan de zijranden van de goedgekeurde basaltzuilen moeten zo aansluiten op de onderliggende kleilaag dat geen water van bovenaf onder de bekledingen kan komen.
- De nieuwe bekledingen van gezette steen moeten met tonrondte worden aangelegd. Omdat de bestaande bekledingen op de ondertafel wordt gehandhaafd, moet bij het aanbrengen van de nieuwe bekledingen op de boventafel de tonrondte van het gehele talud, vanaf de teen tot aan de berm, worden beschouwd. De bekledingen boven het basalt en de strook onder de duinen mogen niet met een tonrondte worden aangelegd.
- De nieuwe dijkbekledingen worden onder de aansluitingen van de Oost- en Westnol en de strekdam op de dijk doorgezet (verborgen). De beide nollen en de strekdam dienen in de oorspronkelijke staat te worden hersteld.
- Vanaf het dijkhuisje ter plaatse van dp1888+60m lopen bestaande kabels en leidingen tot onder de strekdam. Deze dienen intact te blijven.
- Het overslaan van breuksteen tijdens het lossen is niet toegestaan ter plaatse van de bestaande mosselpercelen.
De kreukelberm kan worden geoptimaliseerd, in overeenstemming met de reeds aanwezige (plaatselijk onder zand verborgen) kreukelberm.
- Conform het detailadvies van de MID moet er, tussen dp1871+40m en dp1902, voor gezorgd worden dat de werkstrook na de werkzaamheden weer op de oorspronkelijke

hoogte wordt terug gebracht. Tevens moet er over gewaakt worden dat er zo min mogelijk stenen in het water achterblijven, met uitzondering van de kreukelberm. Er dient goed op gelet te worden dat er geen vrijkomende materialen in de Oosterschelde terechtkomen. Deze dienen afgevoerd te worden.

- Het dijktraject dp1892 - dp1896 heeft een verhoogde natuurwaarde door de aanwezigheid van beschermde en/of bijzondere planten. Tussen dp1892 en dp1893 (aan de basis van de Westnol) bevindt zich een groeiplaats van de zeer zeldzame Zeelathyrus, die bij plantenkenners landelijke bekendheid geniet. Mitigerende maatregelen worden in de besteksfase nader uitgewerkt.
- Op de berm van de dijktrajecten dp1893 - dp1896 en dp1880 - dp1883 ligt een laag opgestoven zand. Deze dient te worden verwijderd en op een dusdanige wijze in het voorland te worden verwerkt dat het maaiveld op de oorspronkelijke hoogte wordt teruggebracht (kwalificerend habitat; zie het detailadvies in bijlage 3). Aanvullende verwerking in de kreukelberm en/of afdekking van de ondertafel met zand is ook een optie.
- Ter plaatse van dp1902 - dp1905 ligt veel zand over de bekleding (tot 2 meter). De nieuw aan te brengen kreukelberm wordt in dit zand gesitueerd. De werkstrook dient bij de duinen te worden vergroot t.b.v. de grote hoeveelheid van het te verplaatsen zand. Dit dient dusdanig plaats te vinden dat er geen broedvogels worden verstoord. In de besteksfase zal dit aan de hand van de natuurtoetsen nader worden uitgewerkt.
- Er dient buitendijks geen opslag van materiaal of materieel plaats te vinden op het slik of in de duinen (uitgezonderd in de werkstrook) en binnendijks niet in, of in de buurt van de aanwezige natuurgebieden.
- Langs het binnentalud van het vrijwel het gehele dijktraject is een weg gelegen die verhard is met steenslag of asfalt. Tussen dp1871 en dp1872 en tussen dp1883 en dp1891 betreft het openbare weg; elders gaat het om een werkweg. Gezien de natuurwaarden van de binnendijks gelegen inlagen, die in veel gevallen onder het zwaarste beschermingsregime vallen, is het van belang dat de toegankelijkheid van de werkwegen na afloop van de werkzaamheden niet toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. Het waterschap is voornemens de binnendijkse werkwegen langs de Inlaag Thoornpolder en Inlaag Vlietepolder af te sluiten na afloop van de werkzaamheden.
- Gezien de aanwezigheid van strikt beschermde verstoringsgevoelige diersoorten in de inlagen binnendijks, wordt aanbevolen in contact te treden met de beheerder van deze gebieden (zijnde het Zeeuwse Landschap).
- In de besteksfase dienen mitigerende maatregelen ten behoeve van de aanwezige rugstreppadden (aangetroffen op de werkweg) en vogels nader te worden uitgewerkt.

BIJLAGE 3 AANVULLENDE INFORMATIE BESCHERMDE FAUNA

Broedvogels

Langs het dijktraject liggen (binnendijs van west naar oost) de 'Inlaag Thoornpolder', 'Inlaag Keihoogte', het karrenveld 'Waterhoefje' en de 'Inlaag Vlietepolder'. Deze terreinen staan in de 'Integrale beoordeling van effecten van dijkverbetering op de natuurwaarden van de Oosterschelde' (IBOS) vermeld als kwetsbare broedgebieden. Ze worden beheerd door het Zeeuwse Landschap en maken deel uit van de speciale beschermingszone Oosterschelde.

Zowel in 2003 als in 2005 is in twee van de drie inlagen de Bruine Kiekendief broedend aangetroffen. Deze soort heeft een verstoringafstand van circa 400m rond het nest. In 2005 ging het om de inlagen Thoornpolder (dp1897 tot dp1905) en Vlietepolder (dp1872+50m tot dp1883). Andere broedvogels van de inlagen zijn onder meer Dodaars, Grauwe gans, Scholekster, Kluut, Tureluur, Waterral, Nachtegaal, Blauwborst en Baardman. Op buitentalud en kruin van de dijk hadden in 2005 één paar Scholekster, één paar Witte kwikstaart en diverse paren Graspiepers territoria. In het buitendijkse bosje nabij camping De Roompot (dp1904 tot dp1906+50m), dat tot aan de teen van de dijk doorloopt, werd in 2005 door diverse struweelsoorten gebroed, waaronder de Zomertortel.

Winter- en trekvogels

Bij het afronden van onderhavige ontwerpnota waren nog niet alle hoogwatertel- en karteringsgegevens beschikbaar. Uit de reeds beschikbare gegevens is wel gebleken dat er soms buitendijs 'overtijd' wordt tussen camping De Roompot en de Kootjesnol (d.w.z. tussen dp1900 en dp1903 alsmede tussen dp1892 en dp1896). Het ging hierbij om maximaal 80 vogels van één soort (Steenloper). Binnendijs wordt ook de inlaag Keihoogte (dp1891 - dp1896) als hvp gebruikt; de aantallen daar zijn vooralsnog onbekend.

Bij laagwater zijn de maximaal waargenomen aantallen steltlopers langs het gehele traject 133 voor de Scholekster, 30 voor de Kanoet, 95 voor de Rosse grutto, 25 voor de Tureluur en 80 voor de Steenloper. De Kokmeeuw scoort hoger met 411. Het middengedeelte van het dijktraject (dp1881 tot dp1896+40m) bleek in de maanden mei en september van bovengemiddeld belang als foerageergebied voor de Scholekster, Rosse grutto, Tureluur en Steenloper.

Langs het gehele dijktraject werden reeds veel daadwerkelijke verstoringen van buitendijs verblijvende vogels geconstateerd (door wandelaars, honden, fietsers, brommers, trimmers, ruiters, oesterzoekers en badgasten). In mei ging het met name om het midden- en oostelijk deel; in de (na)zomer met name om het westelijk uiteinde. Dit laatste hangt waarschijnlijk samen met het kampeer- en badseizoen en de nabije ligging van camping De Roompot. Op de voorlopige openstellingskaart van het waterschap is de kust ten westen van dp1895 als bestaand recreatiegebied aangegeven.

Zoogdieren

In het verleden kwam de Noordse woelmuis voor in de natte delen van de Vlietepolder. Zowel bij uitgebreid onderzoek in 1989, als bij veldonderzoek ten behoeve van Zeeweringen in 2005 (met inloopvallen), is de soort niet aangetroffen. Aangenomen wordt dat de soort is verdreven door concurrerende Veldmuizen (die namelijk vóór de deltawerken niet op Noord-Beveland voorkwamen). Langs de oevers van de inlagen Thoornpolder en Vlietepolder (d.w.z. aan de zijde die grenst aan de binnendijkse werkweg) is de waterspitsmuis aangetroffen.

Amfibieën

Langs alle drie de inlagen (Thoornpolder, Keihoogte en Vlietepolder) zijn in juli 2005 rugstreeppadden gehoord en ook lopend op de binnendijkse werkweg gezien.

Sublithorale fauna van het geultalud (beneden de laagwaterlijn)

De Europese zeekreeft en Zwarte grondel worden hier even vaak waargenomen als gemiddeld voor de Oosterschelde. Zeekat, Botervis, Schol, Schar en 'Bliek' (jonge haring en sprout) zijn er vaker dan gemiddeld voor de Oosterschelde waargenomen (Bureau Waardenburg/Stichting Anemoon). Het geultalud langs het dijktraject is vermoedelijk één van twee belangrijkste paaiplaatsen van de Zeekat in de Oosterschelde. Ei-afzet vindt in de maanden april t/m juni plaats. In augustus komen doorgaans de eieren uit en in het najaar verlaten de jonge dieren de Oosterschelde. Omdat in het aanwijzingsbesluit Nb-wet aan de Oosterschelde een bijzondere functie voor de genoemde (mobiele) soorten wordt toegekend, wordt vooralsnog aangenomen dat deze soorten wettelijk beschermd zijn; dat wil zeggen ook door de nieuwe Nb-wet.

Rogier Kuil en Gerwin Schweitzer (PBZ)